'వేదిక' పేజీ కోసం సమకాలీన అంశాలపై వ్యాసాలను
ఈ చిరునామాకు పంపించండి. మీ వ్యాసం 700 పదాలకు మించకుండా ఉండాలి.
చిరునామా: 8-2-603, 1/7,8,9 కృష్ణాపురం, రోడ్ నం.10, బంజారాహిల్స్, హైదరాబాద్-500034.
e-mail: editpage@ntnews.com

నమస్తే తెలంగాణ

వందరోజుల గాజా నరమేధం

గాజాలో ఇజ్రాయెల్ ఎడతెరిపి లేకుండా జరుపుతున్న నరమేధం గత ఆదివారానికి వందరోజులు పూర్తిచేసుకున్నది. మృతుల సంఖ్య 24 వేలు దాటడం, వారిలో అత్యధికులు అమాయక మహిళలు, చిన్నారులు కావడం నాగరిక ప్రపంచానికి సిగ్గుచేటు. 60 వేల పైచిలుకు మంది గాయపడ్డారు. వారిలోనూ నాలుగోవంతు మంది మహిళలు, చిన్నారులే. గాజా ఘర్షణలు మొదలైన తర్వాత వెయ్యిమందికి పైగా పిల్లలు ఒకటో రెండో శరీర భాగాలను కోల్పోయారు. వంద రోజుల్లో వంద మందికి పైగా, అంటే రోజుకు ఒకరు చొప్పున, మీడియా సిబ్బంది హతులయ్యారు. గాజాలోని మొత్తం 36 దవాఖానలు ధ్వంసమైతే అందులో పదిహేనింటిని, అదీ పాక్షికంగా మాత్రమే పని చేయించగలుగుతున్నారు. 22 లక్షల మంది ఆహార సంక్షోభాన్ని ఎదుర్కొంటున్నారు. పదింట తొమ్మిది మంది ఒకటి లేదా అంతకంటే ఎక్కువ రోజులు నిరాహారంగా గడపాల్సి వస్తున్నది. మూడున్నర లక్షలకు పైగా నివాస గృహాలు నేలమట్టమయ్యాయి. ఇదీ ఇజ్రాయెల్ దాడుల వల్ల గాజాలో నెలకొన్న ఘోర కలి.

ఇజ్రాయెల్‌పై గత అక్టోబర్ 7న హమాస్ క్షిపణిదాడులతో మొదలైన గాజా ఘర్షణ అమాయక పాలస్తీనియుల ఊచకోతకు దారితీసింది. అసహాయుల హాహాకారాలు మిన్నంటుతుంటే దేశదేశాల్లో ఈ యుద్ధం పట్ల వ్యతిరేకత ప్రజ్వరిల్లుతున్నది. అయినా ఇజ్రాయెల్ వైఖరిలో గానీ, ఆ దేశానికి అండదండగా నిలుస్తున్న అమెరికా తదితర పాశ్చాత్య దేశాల విధానాల్లో గానీ ఎలాంటి మార్పు వచ్చిన సూచనలు కనిపించడం లేదు. 'సంపూర్ణ విజయం సాధించేంత వరకు, చివరి దాకా యుద్ధాన్ని కొనసాగిస్తాం' అని ఇజ్రాయెల్ ప్రధాని బెంజమిన్ నెతన్యాహూ ప్రకటించడం గమనార్హం. ఆ మాటలకు అర్థం ఏమిటో ఊహించడం పెద్ద కష్టమేమీ కాదు. గాజాను మరుభూమిగా మార్చి, ఆపై అక్కడ తమ ప్రత్యక్ష పర్యవేక్షణలో పరిపాలనా వ్యవస్థను ఏర్పాటుచేయడం ఇజ్రాయెల్ లక్ష్యం. ఈ సంగతి ఇజ్రాయెల్ రక్షణమంత్రి అనేక సందర్భాల్లో చెప్తూనే ఉన్నారు.

గాజాలో శత్రు శేషం లేకుండా చేయాలనే ఇజ్రాయెల్ పట్టుదలకు సామాన్య పౌరులు బలి పశువులవుతున్నారు. ఈ యుద్ధం నెలల పాటు, ఏండ్ల పాటు కొనసాగే అవకాశం ఉన్నదని పరిశీలకులు అంటున్నారు. హమాస్‌ను అంతం చేసి, బందీలను విడిపించుకోవాలనే రెండు లక్ష్యాలతో ఇజ్రాయెల్ ఈ యుద్ధాన్ని కొనసాగిస్తున్నది. అయితే ఇవి అంత సులభంగా సాధ్యమయ్యేవి కావని పెదవి విరిచేవారి సంఖ్య ఇజ్రాయెల్‌లో అంతకంతకూ పెరుగుతున్నది. ఇజ్రాయెల్ భూభాగంలోనూ పరిస్థితి ఏమంత ఆశావహంగా లేదు. టెల్ అవీవ్, జెరూసలేం తదితర నగరాల్లో సాధారణ పరిస్థితులు నెలకొంటున్నాయి. అయినప్పటికీ దుకాణాలు, హోటళ్లు మూసే ఉంటున్నాయి. రిజర్వ్ దళాలను సమీకరించే పని ముమ్మరంగా జరుగుతున్నది.

గాజా యుద్ధం చిటపటలు ప్రపంచయుద్ధంగా మారుతాయా అనే ఆందోళనలూ వ్యక్తమవుతున్నాయి. లెబనాన్ స్థావరంగా పనిచేసే హెజ్బొల్లా కూడా ఇజ్రాయెల్‌పై క్షిపణి దాడులు జరుపుతున్నది. హెజ్బొల్లా మద్దతుదారులైన యెమెనీ హౌతీలు ఎర్ర సముద్రంలో వాణిజ్య నౌకలపై డ్రోన్ దాడులు జరుపుతూ బీభత్సం సృష్టిస్తున్నారు. ఇటీవలే భారత్‌కు రసాయనాలతో వస్తున్న ఓడపై ఇలాంటి దాడి జరిగింది. దాంతో భారత్ తన నౌకాదళాన్ని ఆ ప్రాంతానికి పంపింది. మరోవైపు హౌతీల వేట పేరిట యెమెన్‌పై బ్రిటన్, అమెరికా దాడులు జరుపుతున్నాయి. హౌతీలకు, హెజ్బొల్లాకు ఇరాన్ మద్దతు అందిస్తున్న సంగతి తెలిసిందే. ప్రస్తుతం గాజా ఘర్షణ చుట్టూ నెలకొన్న పరిస్థితి పేలడానికి సిద్ధంగా ఉన్న మందుగుండులా ఉంది. ఏ చిన్న మిణుగురు వచ్చి పడ్డా ప్రమాదమే. ప్రస్తుత ప్రపంచం ఇలాంటి ఉత్పాతాలను తట్టుకోగలిగే స్థితిలో లేదు. మరోవైపు రష్యా-ఉక్రెయిన్ యుద్ధం రావణకాష్టంలా రగులుతూనే ఉన్నది. చైనా-తైవాన్ ఉద్రిక్తతలు పెచ్చరిల్లుతున్నాయి. క్షిపణుల ప్రయోగాలతో ఉత్తర కొరియా అమెరికా మీదకు లంఘిస్తున్నది. ఈ ఏడాది ప్రపంచాన్ని పీడించే పది ముప్పుల్లో దేశాల మధ్య సాయుధ ఘర్షణలు కూడా ఉన్నాయి. ఈ నేపథ్యంలో హేగ్‌లోని అంతర్జాతీయ న్యాయస్థానం ముందు ఇజ్రాయెల్‌పై నరమేధం ఆరోపణతో దక్షిణాఫ్రికా దావా వేయడం ఓ సాహస చర్యగా భావించవచ్చు. తమను ఎవరూ ఆపలేరన్న ఇజ్రాయెల్ యుద్ధోన్మాదానికి ముకుతాడు వేసే ప్రయత్నాలు ఆలస్యంగానైనా ప్రారంభం కావడం శుభసూచకం. ప్రపంచం ముందు పరిష్కారానికి ఎదురుచూస్తున్న ఆకలి, అవిద్య అనారోగ్యం వంటి తక్షణ సమస్యలు చాలానే ఉన్నాయి. ప్రపంచానికిప్పుడు కావాల్సింది శాంతి, మరో మహాయుద్ధం కాదు.

రామ్ లల్లా-నరేంద్ర మోదీ లీలా

కనకదుర్గ దంటు
89772 43484

> గత పదేండ్లుగా దేశం లోపల ఆర్థికస్థితి నాగలోకానికి (పాతాళానికి), భారతదేశ ప్రచార ప్రతిష్ఠ నాకలోకానికి (స్వర్గానికి) పరస్పర వ్యతిరేక దిశల్లో సాగుతున్నాయి. దేశంలో ఉన్నవాళ్లలో రైతుల కష్టాలు, నిరుద్యోగుల ఆవేదన, పాతాళానికి జారుతున్న విద్యారంగం, పెరుగుతున్న నేరాలు, తగ్గుతున్న స్త్రీ గౌరవం.. విద్యావంతులు, విజ్ఞానవంతుల్లో నిర్వేదాన్ని పెంచుతుంటే, విదేశాల్లో మాత్రం 'ఇండియా షైనింగ్ దిస్ ఈజ్ బికాజ్ ఆఫ్ వన్ మాన్, నరేంద్ర మోదీ, ప్రధానమంత్రి' అని ప్రచారం. ఇదెట్లా సాధ్యం? పైన చెప్పినట్టు విదేశాల్లో గౌరవం పెరుగుతోందని సంతోషించేవాళ్లు భజన సంఘంగా ఏర్పడితే, వ్యతిరేకులు, దేశ భవిష్యత్తు గురించి ఆలోచన, నిబద్ధత ఉన్నవాళ్లు దిక్కుతోచకుండా ఉన్నారు.

మేధ, ప్రజ్ఞ కలిగి దేశ భవిష్యత్తు బాగుండాలని నిజంగా తపన పడే నాయకుడు ప్రజలను ఆలోచనాపరులను చేయాలని, స్వతంత్రంగా సరైన పద్ధతిలో జీవనం సాగించే మనుషులుగా చేయాలని ప్రయత్నిస్తాడు. నియంత మాత్రం తను చెప్పిందే నమ్మేటట్టు జనాలు అమాయకులుగా, సొంత ఆలోచన లేకుండా ఉండాలని ఆశిస్తాడు. ఎన్నోరకాల అబద్ధాలు ప్రచారం చేసి వారిని లోబరుచుకోవాలని చూస్తాడు. రెండురకాల వ్యక్తులు అతన్ని అనుసరిస్తారు. చదువు, లోకజ్ఞానం లేక అధికారంలో ఉన్నవాళ్లు చెప్పేది గుడ్డిగా నమ్మేవారు, ఆ పాలకుడి వలన లబ్ధి పొందుతూ తాము చెప్పేవి అబద్ధాలని, చేసేవి దుర్మార్గాలనీ తెలిసినా ఆ నాయకుడిని అద్భుత మానవుడిగా, ఆదర్శ పురుషుడిగా ప్రచారం చేసేవారు. ఇప్పుడు సామాన్య జనాలు అజ్ఞానంతో మోదీ గొప్పవాడని నమ్మితే, బీజేపీ కొనుక్కున్న చానెల్స్, సామాజిక మాధ్యమాలు, వాట్సప్ యూనివర్సిటీ ద్వారా ప్రచారాలు చేసేవారు ఈ కోవకు చెందుతారు. అందులో కేవలం పాఠశాల విద్య పూర్తిచేసిన వారి దగ్గరి నుంచి, ఇన్ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీ నిపుణుల దాకా వేల మంది ఉన్నారు. మోదీ ఈ గ్రూపుల కోసం నెలకు కొన్ని కోట్లు ఖర్చు పెడతారని ప్రచారంలో ఉంది.

ఇక మొదటి ఎన్నికల్లో మోదీ గుజరాత్‌లో చేసిన అద్భుతాలను (?) పై గ్రూపులు తెగ ప్రచారం చేయటం వల్ల గెలిచారు. ఆ తర్వాత అబద్ధాల నినాదాలతో రెండవసారి గెలిచారు. చేసిన పనులు మాత్రం కశ్మీర్ ఆర్టికల్ 370 రద్దు, ట్రిపుల్ తలాఖ్ రద్దు, 40 లక్షల మరుగుదొడ్లు కట్టడం వంటివి సహాయపడ్డాయి ఆ విజయానికి. నినాదాలు దారి తప్పాయి. ప్రతీ భారతీయుడికి 15 లక్షలు ఇస్తానన్నది బూటకమైతే, 'బేటీ బచావ్, బేటీ పఢావ్' అన్నది 'భేటీ ఛిడావ్' అయిపోయింది. బీజేపీ వారు, వారి అనుయాయులు చేసిన నేరాలకు శిక్షలు లేవు. ఆఖరికి అంతర్జాతీయ పతకాలు పొందిన అమ్మాయిలు కూడా లైంగిక వేధింపులకు గురికావడం ఒక వేదన అయితే, దానికి కారకులైన వారు స్వేచ్ఛగా సమాజంలో తిరగడం దేశవాసులందరికీ అవమాన సదృశ్యమైంది. అయితే అలా అని ఎవరికీ శిక్షలు పడలేదా అంటే, పడ్డాయి. రాళ్లు విసిరారనో, ఇతర నేరాలకో ముస్లింల ఇళ్ళు బుల్డోజర్ శిక్షకు గురై, నేలమట్టమయ్యాయి. లక్షద్వీప్ దాకా వెళ్లి, కుర్చీ వేసుకొని, బీచ్‌లో కూర్చొని ఆ ప్రాంతాన్ని ఎలా తయారుచేసి మాల్దీవులను ఎలా దెబ్బకొట్టాలా? అని గంటల తరబడి ఆలోచించే సమయం ఉన్న ప్రధానమంత్రికి మణిపూర్ మారణహోమ బాధితులను ఓదార్చే తీరిక లేదు. అక్కడ స్వేచ్ఛగా నేరాలు చేస్తున్నవారిని శిక్షించే ఉద్దేశమూ లేదు. యుగ పురుషులకు రాజ్యాంగంతో పనేముంది? వారి ఉద్దేశాలు, ఆలోచనలే న్యాయం, ధర్మం. ఎప్పుడో రాసిన రాజ్యాంగమెందుకు వారికి?

పదేండ్లు భారతదేశాన్ని గొప్పగా ఊహించుకొని మోదీ ఆదర్శ పురుషుడనుకున్నవారికి కొద్దిగా చిక్కులు వచ్చేటట్టున్నాయి. 'అతి సర్వత్ర వర్జయేత్' అన్నది అందరికీ, అన్నింటికీ వర్తించే సూక్తి. ఇప్పుడు అయోధ్యలో నిర్మిస్తున్న రామ మందిరం ఇటువంటి అత్యుత్సాహానికి బలై చివరికి హేళనకు గురవుతున్నామని శ్రీరాముడి పట్ల నిజమైన ఆరాధన, ప్రేమ, గౌరవం ఉన్నవాళ్లు భయపడుతున్నారు. ఎందుకో చూడండి.

అయోధ్య రామ మందిరంలో విగ్రహ ప్రతిష్ఠ తేదీ ఈ నెల 22 అని నిర్ణయించిన దగ్గరినుంచి, మనం కలికాలంలో ఉన్నామా లేక కృతయుగానికి వెళ్లిపోయామా అని సందేహం వస్తున్నది. అక్కడ జరిగాయని మోదీ గారి ప్రచార సాధనాలు చెప్తున్న సంఘటనలు చూద్దాం!

ఒకరోజు స్వయంగా హనుమంతుడు వానర రూపంలో వచ్చి అక్కడ కొందరు దుండగులు పెట్టిన బాంబు తీగలు తెంపేశాడు. అది విన్న అక్కడి జనమంతా 'జై రామభక్త హనుమాన్, జై భజరంగ బలి' అని నినాదాలు చేసి హనుమంతుడి మహిమలను కొనియాడారు.

> ఆ వెంటనే వేల కోతుల గుంపులు అయోధ్యకు చేరుకొని రామాలయం చుట్టూ చేరి సంతోషంతో కేరింతలు కొట్టాయి. ఆ వాతావరణం కిష్కింధవనాన్ని తలపించింది. మళ్లీ ప్రజలకు పండుగ. ఇంకో రోజు వేల కొద్ది రాబందులు (జటాయువు వారసులు) అయోధ్య చేరుకొని రామాలయం చుట్టూ తిరగసాగాయి. అది చూసి శాస్త్రజ్ఞులు కూడా ముక్కున వేలేసుకొని రామ భక్తులైపోయారు.

మరోరోజు వేలకొద్దీ నాగుపాములు అయోధ్య చేరుకొని రామాలయం చుట్టూ తిరిగాయి. ఇందులో ఆదిశేషుడు, కాళీయుడు, వాసుకి, తక్షకుడు వంటివారు ఉండొచ్చని అప్పటి దాకా భక్తి అంటే తెలియనివారు కూడా పరమభక్తులైపోయారు. ఇక ఇంకో రోజు ఎలుగుబంట్ల గుంపు అయోధ్యకు చేరి గుడిచుట్టూ విన్యాసాలు చేశాయి. వీరంతా జాంబవంతుడి వంశస్థులని అక్కడి ప్రజలంతా అనుకుంటున్నారు.

ఇక అసలు మహిమ నిన్న జరిగింది. ఆలయ పనులు పూర్తిచేస్తున్న కూలీలు కొందరు రాత్రిళ్లు అక్కడే పండుకుంటున్నారు. సురేష్ అనే వ్యక్తికి గుడిముందు ఏదో చప్పుడు వినిపించి బయటికి వచ్చిచూసి అవాక్కయిపోయాడు. అక్కడ దేదీప్యమానంగా వెలుగులు చిమ్ముతూ పుష్పకవిమానం నిలబడి ఉంది. అది నెమలి ఆకారంలో ఉంది. దాని వెలుగులను చూడలేక, షాక్‌కు గురై అతను వెంటనే మూర్ఛపోయాడు. ఈ వీడియోలన్నీ యూట్యూబ్‌లో ఉన్నాయి. ఎవరైనా చూడవచ్చు. ఇవన్నీ నన్ను చాలా చిక్కుల్లో పడేశాయి. ఎందుకంటే ఓపిక లేక, అంతమంది జనాల్లోకి వెళ్తే ఇబ్బంది పడతానేమో అని నేను రాముడంటే ఎంత ఇష్టమున్నా, తర్వాత అయోధ్యకు వెళ్దామనుకున్నాను. తీరా ఈ సంఘటనలన్నీ వీడియోల్లో చూశాక 22వ తారీఖున తప్పక వెళ్దామనిపిస్తున్నది. ఎందుకంటే ఆ రోజు అంతగొప్పగా జరిగే రాముని విగ్రహ ప్రతిష్ఠాపనకు బ్రహ్మ, శివుడు, ఐరావతం ఎక్కి ఇంద్రుడు, సప్తరుషులు, ఇంకా అంగుష్ఠ మాత్రులైన వాలఖిల్యులు, ఇతర రుషి సమూహం- అందరూ వస్తే, నేను వారి దర్శనం మిస్ అవుతాను కదా, అందుకని అష్టకష్టాలు పడైనా అయోధ్యకు వెళ్లాలనుకుంటున్నాను. మీరూ ఆలోచించండి.

కొందరు ఈ దేవుళ్లున్నారని నమ్మేవారున్నారు. ఇంకొందరు కొట్టిపారేసేవారున్నారు. వీరేమో అంతా నాన్సెన్స్, మీరు మూర్ఖులు అంటున్నారు. నిజానికి ఏది నిజమో నాకు తెలియదు కానీ, ఒక విషయం మాత్రం చాలా గట్టిగా నమ్ముతున్నాను. ఆ దేవుళ్లంతా నిజంగా ఉన్నా, అయోధ్య రామయ్యను చూడాలనుకున్నా, అక్కడ ముందువరుసలో ఉండే, రాజకీయ నాయకులను, ముఖ్యంగా బ్రిజ్‌భూషణ్ లాంటి వారిని చూసి అసలు అక్కడికి వస్తారా అని! రోజూ నేరాలు చేసే ఈ తుచ్ఛ మానవులకు తానున్నానని నిరూపించుకోవడం దేవుడికి అవసరమా? మీరేమంటారు. జై శ్రీరాం!

ఒంటరితనమూ ఓ మహమ్మారే!

> స్వీడన్‌లోని ఓ నగరం వినూత్న కార్యక్రమానికి శ్రీకారం చుట్టింది. నగరంలోని 80 వేల మంది ఒకరినొకరు 'హలో' అని పలకరించుకునేలా క్యాంపెయిన్‌ను ప్రారంభించింది. ఫోన్‌లో అనుకునేరు.. ప్రత్యక్షంగానే పలకరించుకోవాలి. ఒంటరితనంతో బాధపడుతున్నవారికి సాంత్వన చేకూర్చడం దీని ప్రధాన ఉద్దేశం.

ఒంటరితనం కూడా ఓ మహమ్మారిగా మారిపోయింది. ఎంతలా అంటే దాన్ని ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ (డబ్ల్యుహెచ్‌వో) గుర్తించేంతగా. ఒంటరితనం ప్రపంచ ఆరోగ్యానికి ముప్పుగా పరిణమించిందని ఇటీవల డబ్ల్యుహెచ్‌వో ప్రకటించింది. దీని వల్ల మరణం సంభవించే ప్రభావం రోజుకు 15 సిగరెట్లు తాగడంతో సమానమంటేనే అర్థం చేసుకోవచ్చు.. ఒంటరితనం ఎంత ప్రమాదకరమో.

ఆ విషయాన్ని గుర్తించిన ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ ఒంటరితనంపై అంతర్జాతీయ కమిషన్‌ను ఏర్పాటు చేసింది. అమెరికా సర్జన్ జనరల్ డా.వివేక్ మూర్తి నేతృత్వంలోని ఈ కమిషన్‌లో ఆఫ్రికా యూనియన్ యూత్ రాయబారి చిడో ఎంబాపె, వివిధ దేశాల మంత్రులు, అడ్వకేట్లు ప్రతినిధులుగా ఉన్నారు. ఈ కమిషన్ మూడేండ్ల పాటు కొనసాగుతుంది.

కొవిడ్ సమయంలో, ఆ తర్వాత సమాజానికి దూరంగా బతుకుతున్నవారి సంఖ్య ఎక్కువైంది. వీరంతా క్రమంగా ఒంటరితనానికి లోనవుతున్నారు. కాలంతో పాటు పరుగులు పెడుతున్న ఈ లోకంలో వృద్ధులు ఎప్పటి నుంచో ఈ సమస్యను ఎదుర్కొంటున్నారు. కొవిడ్ మహమ్మారి తర్వాత సమస్య తీవ్రత ఎక్కువైందని చెప్పవచ్చు. అయితే ఈ

సమస్య బారినపడ్డ పెద్దవారిలో డెమెన్షియా వచ్చే ముప్పు 50 శాతం పెరిగే అవకాశం ఉండటం ఆందోళనకరం. అదే విధంగా స్ట్రోక్ వచ్చే ముప్పు 30 శాతం పెరుగుతుంది.

వృద్ధులు, పెద్దవారితో పాటు యుక్త వయస్కులు కూడా ఈ సమస్యను ఎదుర్కొంటున్నారు. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా సుమారు 5-15 శాతం యువత ఒంటరితనాన్ని అనుభవిస్తున్నారు. యువతలో ఈ సమస్య ఉత్పన్నమవడానికి అనేక కారణాలు కనిపిస్తున్నాయి. పాఠశాల, యూనివర్సిటీ స్థాయి నుంచే వారిలో ఈ సమస్య ఆరంభమవుతున్నది. డ్రాప్ అవుట్, ఆర్థిక సమస్యలు, సామాజిక నేపథ్యం, ఉపాధి దొరకకపోవడం, ఉపాధిని కోల్పోవడం, చేస్తున్న పని నచ్చకపోవడం, ఉద్యోగ జీవితంలో రాణించలేకపోవడం యువత ఒంటరితనానికి గురికావడానికి ప్రధాన కారణాలుగా చెప్పవచ్చు. ఆఫ్రికాలో అత్యధికంగా 12.7 శాతం, ఐరోపాలో 5.3 శాతం యువత ఒంటరితనానికి ప్రభావితం అవుతున్నారు.

ఒంటరితనం.. చెప్పుకోవడానికి చిన్న మాటే. కానీ అది ఎంత భయంకరంగా ఉంటుందో అనుభవించిన వారికే తెలుస్తుంది. స్వానుభవంలోకి రానంత వరకు మనకూ దాని గురించి తెలియదు.. దాన్ని అనుభవిస్తున్నవారిని పట్టించుకోం. ఉరుకులు, పరుగుల ఈ జీవితంలో కాలంతో పాటు పరుగులు తీసే నగరవాసులకు కనీసం వారి పక్కింట్లో ఎవరూ ఉంటున్నారో పట్టించుకునే తీరిక ఉండదు. మంచి చెడు తెలుసుకునే సమయమూ ఉండదు. మనకెందుకులే అనే ధోరణి కూడా దీనికి ఓ కారణం. అందుకే నగరాల్లోనే ఈ సమస్య ఎక్కువగా కనిపిస్తూ ఉంటుంది.

అయితే నగరాలతో పోలిస్తే పల్లెటూర్లలో పరిస్థితులు కాస్త భిన్నంగా ఉంటాయి. పల్లెల్లో అందరూ ఒకరికొకరు తెలిసే ఉంటారు. నిత్యం ఒకరినొకరు పలకరించుకుంటూ ఉంటారు. సాధకబాధకాలు పంచుకుంటారు. కష్టసుఖాల్లో ఒకరికొకరు తోడుంటారు. ఉదయం, సాయంత్రం వేళల్లో రచ్చబండ దగ్గర ముచ్చట్లు, ఇండ్ల ముందర ఉండే అరుగుల మీద కబుర్లు వారి మధ్య ప్రేమ, ఆప్యాయతలకు ఓ కారణం. ఇవేవీ మనకు నగరాల్లో కనిపించవు.

స్మార్ట్‌ఫోన్లు వచ్చిన తర్వాత మనుషుల మధ్య దూరం మరింత పెరిగింది. కుటుంబ సభ్యుల మధ్య అంతరం అంతకంతకూ పెరుగుతూ వస్తున్నది. ఒకే ఇంట్లో ఉండేవారు సైతం ఎప్పుడో గానీ పలకరించుకోవడం లేదు. తల్లిదండ్రులు ఫోన్లలో మునిగిపోవడం వల్ల పిల్లలు చిన్నప్పటి నుంచే తాము ఒంటరివారమనే భావనలో కూరుకుపోతున్నారు. మరికొంతమంది తల్లిదండ్రులు ఫోన్లను చేతిలో పెట్టి పిల్లల్ని చేతులారా ఒంటరితనానికి గురి చేస్తున్నారు. మరోవైపు పెద్దలు అందరూ ఉన్నా అనాథలుగా మారిపోతున్నారు. మనసులోని భావాలు చెప్పుకొనేందుకు ఎవరూ లేరనే భావన వారిని మరింత కుంగదీస్తున్నది. ఒంటరితనానికి లోనై కొంతమంది తమ ఆరోగ్యాలను పాడు చేసుకుంటుంటే.. మరికొంతమంది బలవన్మరణానికి పాల్పడుతున్నారు.

స్వీడన్‌లో చెప్పుకొంటున్నట్టే మనమూ ఒకరికొకరం హాలో అని పలకరించుకునే పరిస్థితి రాకముందే మేల్కొవాలి. ఈ సమస్యను తీవ్రంగా పరిగణించాల్సిన అవసరం ఉన్నది. లేకపోతే చాప కింద నీరులా ఇది మానవాళిని కబళించేస్తుంది. ప్రతి దానికి ప్రభుత్వాలను నిందించే మనం ఈ సమస్యపై మాత్రం మనల్ని మనం నిందించుకోవాల్సిన అవసరం ఉన్నది. లేకపోతే జపాన్‌లో తెచ్చినట్టే మన దగ్గర కూడా ఒంటరితనంపై ఓ మంత్రిత్వ శాఖను తేవాల్సిన దుస్థితి వస్తుంది.

- ఎడిటోరియల్ డెస్క్

పెట్టుబడులకు విఘాతం-అభివృద్ధికి శాపం

కరణం అంబికా కృష్ణ

> తెలంగాణకు సొంత రాష్ట్రమా! సొంత పాలనా!అని ఆనాడు నవ్వుకున్నవాళ్లు సైతం తలదించుకునేలా అభివృద్ధిలో దూసుకుపోయింది కేసీఆర్ పాలనలో తెలంగాణ రాష్ట్రం. పోరాడి సాధించుకున్న రాష్ట్రాన్ని బంగారు తెలంగాణగా మార్చడంలో కేసీఆర్ కృషికి బాసటగా యువనేత కేటీఆర్ చేసిన కృషి కారణంగా రాష్ట్రం అన్నిరంగాల్లో గణనీయమైన వృద్ధిని సాధించింది. రాష్ట్రాభివృద్ధికి వ్యవసాయం, పరిశ్రమలు జోడెడ్లుగా కేసీఆర్ ముందుకు నడిపించారు. బంగారు తెలంగాణకు అత్యంత ముఖ్యమైన ఆర్థిక వనరుల నిర్మాణంలో కేటీఆర్ ఒక ప్రత్యేక వ్యూహంతో ముందుకువెళ్లారు. తెలంగాణకు పెట్టుబడులు ఆకర్షించడంలో ఆయన కృషి వెలకట్టలేనిది.

తెలంగాణ రాష్ట్ర అవతరణ తర్వాత ఎవరూ ఊహించని విధంగా ఫుడ్ ప్రాసెసింగ్, ఐటీ, ఫార్మా, పవర్, ప్లాస్టిక్, ఇంజినీరింగ్, ఆగ్రో బేస్డ్, గ్రానైట్ స్టోన్ క్రషింగ్, ఎలక్ట్రికల్, ఎలక్ట్రానిక్స్, పేపర్ ప్రింటింగ్, టెక్స్‌టైల్స్, సిమెంట్, ఎయిరోస్పేస్, సోలార్, ఆటోమొబైల్ రంగాలు వేల కోట్ల రూపాయల పెట్టుబడులతో హైదరాబాద్‌లోనే కాకుండా, కరీంనగర్, వరంగల్ వంటి ద్వితీయ శ్రేణి నగరాల్లోనూ విస్తరించాయి. ఐటీ రంగంలోనూ తెలంగాణలో పెట్టుబడులు వెల్లువెత్తాయి. గూగుల్, యాపిల్, ఫేస్‌బుక్, మైక్రోసాఫ్ట్ వంటి ఐటీ కంపెనీలతోపాటు నోవార్టిస్, సేల్స్‌ఫోర్స్, వెల్‌స్పన్, పీఎన్‌జీ సహా అనేక ఇతర సంస్థలు తెలంగాణలో పెట్టుబడులు పెట్టాయి. రాష్ట్రంలో పెట్టుబడుల వల్ల యువతకు ఉపాధి అవకాశాలు విపరీతంగా పెరిగాయి. ప్రత్యక్ష ఉద్యోగ కల్పనతోపాటు పరోక్ష ఉపాధి కల్పన కూడా సాధ్యమైంది. దీనివల్ల ప్రజల కొనుగోలు శక్తి పెరిగింది. ఫలితంగా స్థూల జాతీయోత్పత్తి కూడా పెరిగింది. ప్రజల జీవనస్థాయిలో అసాధారణ మార్పులు వచ్చాయి. ప్రభుత్వానికి ఆదాయం పెరగటం వల్ల మౌలిక వసతుల కల్పన, ఇతర సామాజిక పథకాల రూపకల్పన సాధ్యమైంది.

ఆకలి కేకల గానం చేసిన తెలంగాణను దేశానికి అన్నం పెట్టే స్థాయిలో నిలబెట్టేందుకు కేసీఆర్ తనదైన మార్కుతో పరిశ్రమించారు. ఫలితంగా స్వరాష్ట్రంలో పారిశ్రామికరంగం కొత్త పుంతలు తొక్కింది. గడిచిన పదేండ్లలో రాష్ట్రానికి లక్షల కోట్ల పెట్టుబడులు, వేలాది కంపెనీల రాక చకచకా జరిగిపోయింది. లక్షలాదిగా ఉద్యోగాల సృష్టి జరిగింది. పారిశ్రామికాభివృద్ధి కోసం కేసీఆర్ ప్రభుత్వం తీసుకొచ్చిన టీఎస్ ఐ-పాస్ చట్టం దేశానికే ఆదర్శంగా నిలిచింది. దేశ, విదేశాలకు చెందిన దిగ్గజ సంస్థలు తెలంగాణను పెట్టుబడుల గమ్యస్థానంగా మార్చుకున్నాయి. రాష్ట్రం ఏర్పాటైన తొలినాళ్లలోనే అప్పటి సీఎం కేసీఆర్ రాష్ట్రానికి చెందిన పారిశ్రామికవేత్తలతో సుదీర్ఘ సమావేశం ఏర్పాటుచేసి రాష్ట్రంలో పారిశ్రామికరంగం ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలు, పరిశ్రమల స్థాపనకు తీసుకోవాల్సిన చర్యలను గురించి అడిగి తెలుసుకున్నారు. 2015లో టీఎస్ ఐ-పాస్ పేరుతో ప్రపంచంలోనే అత్యుత్తమ పారిశ్రామిక విధానాన్ని అమలుచేస్తూ తెలంగాణకు కొత్తగా 23 వేల పరిశ్రమలను తీసుకువచ్చారు. కేసీఆర్ దార్శనికతకు తోడు కేటీఆర్ ప్రత్యేక చొరవతో అనేక దేశ, విదేశీ కంపెనీలు రాష్ట్రానికి క్యూ కట్టాయి.

> విదేశాల్లో ఎక్కడ పారిశ్రామిక సమ్మిట్లు జరిగినా వాటికి ఏటా హాజరై పారిశ్రామికవేత్తలతో సమావేశమైన కేటీఆర్ రాష్ట్రానికి పరిశ్రమలను ఆహ్వానించేవారు. ఈ సందర్భంగా రెండు ప్రపంచ సదస్సుల్లో ప్రసంగించి తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రగతి, ఇక్కడి వ్యాపార అవకాశాలను ప్రపంచానికి చాటిచెప్పారు.

జిల్లాల్లో ఉపాధి అవకాశాలను భారీగా సృష్టించడంతోపాటు రాష్ట్రంలో ఎగుమతులకు యోగ్యమైన, నాణ్యమైన ఉత్పత్తులను తయారుచేయాలని బీఆర్ఎస్ సర్కారు కృత నిశ్చయంతో పనిచేసింది. ఇందుకోసం జిల్లాల్లో కొత్తగా 2023లో 70 ఇండస్ట్రియల్ పార్కులను అభివృద్ధి చేయాలని నిర్ణయించింది. తెలంగాణ స్టేట్ ఇండస్ట్రియల్ ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్ కార్పొరేషన్ (టీఎస్ఐఐసీ)కు అవసరమైన ప్రతిపాదనలను సిద్ధంచేసింది. భూ సేకరణ కోసం జిల్లా కలెక్టర్లకు ప్రతిపాదనలు పంపించింది. భూ సేకరణ పూర్తయిన జిల్లాల్లో దశలవారీగా ఇండస్ట్రియల్ పార్కులను ఏర్పాటుచేయాలని బీఆర్ఎస్ సర్కారు నిర్ణయించింది. తెలంగాణ ఏర్పాటు తర్వాత రాష్ట్రాన్ని పారిశ్రామిక రంగంలో అగ్రభాగాన నిలపాలన్న సంకల్పంతో కేసీఆర్ దేశంలో ఎక్కడా లేనివిధంగా పారిశ్రామిక అనుకూల విధానాన్ని ప్రవేశపెట్టారు. దీని కారణంగా, 2023, జనవరి-జూన్ మధ్యకాలంలో దేశంలోకి మొత్తం రూ.1,66,294 కోట్ల ఎఫ్‌డీఐలు వచ్చాయి. ఇందులో జనవరి-మార్చి మధ్యలో

రూ.76,361 కోట్లు, ఏప్రిల్-జూన్ మధ్యలో రూ.89,933 కోట్లు వచ్చాయి. ఈ ఆరు నెలల కాలంలో తెలంగాణకు రూ.8,655 కోట్లు రాగా, ఏపీకి కేవలం రూ.744 కోట్లు దక్కినట్లు కేంద్ర పరిశ్రమలు, అంతర్గత వాణిజ్య విభాగం విడుదల చేసిన డేటా ప్రకారం వెల్లడైంది. తెలంగాణకు ఏపీ కంటే పది రెట్లు ఎక్కువగా పెట్టుబడులు వచ్చాయంటే బీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం పరిశ్రమలకు అనుకూల వాతావరణం తెలంగాణలో కల్పించటమే కారణం.

దేశంలో ఎక్కడాలేని విప్లవాత్మక విధానం టీఎస్ ఐపాస్. దీని ద్వారా సింగిల్ విండో పద్ధతిలో సులభతర అనుమతులు, పరిశ్రమల కోసం టీఎస్ఐఐసీ ఆధ్వర్యంలో 1,43,000 ఎకరాల ప్రభుత్వ భూమిని అభివృద్ధి చేయాలని నిర్ణయించింది. 2014-2023 మధ్య పరిశ్రమల కోసం టీఎస్ఐఐసీ ద్వారా 28,500 ఎకరాల కేటాయింపు. టీఎస్ఐఐసీ ఆధ్వర్యంలో ప్రపంచస్థాయి మౌలిక సదుపాయాలతో పారిశ్రామికవాడల ఏర్పాటు. రాష్ట్రంలో పారిశ్రామిక రంగం విస్తరణకు బీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం తెలంగాణ ప్రాంతంలో అభివృద్ధి చేసిన మొత్తం పారిశ్రామికవాడలు 165. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో ఏపీఐఐసీ ఆధ్వర్యంలో 40 ఏండ్లలో అభివృద్ధి చేసినవి 109 మాత్రమే..

జాతీయ, అంతర్జాతీయ సంస్థలు ఏదైనా ఒక రాష్ట్రంలో పెట్టుబడులు పెట్టాలంటే నాలుగు ప్రధాన అంశాలపై అధ్యయనం చేస్తాయి. అవి కనెక్టివిటీ, కాస్ట్, కన్వీనియన్స్, కొలాబరేషన్. వీటినే 'ఫోర్ సీ'గా పిలుస్తారు. ఈ విధంగా చూస్తే తెలంగాణకు అన్ని రాష్ట్రాలకు మించిన అవకాశాలు దీనిలో ఉన్నాయి. సుస్థిర పాలన, నాయకత్వం, కార్మిక లభ్యత, మేధో సంపత్తి తెలంగాణ రాష్ట్రం సొంతం. తెలంగాణలో పెట్టుబడుల ప్రవాహానికి కారణం కేసీఆర్ పాలనాతీరు, దూరదృష్టి కాగా, కేటీఆర్ వ్యూహాత్మక ధోరణి సత్ఫలితాలను ఇచ్చింది. దేశంలో ఏ రాష్ట్రంలో లేని విధంగా ఒక్క తెలంగాణలోనే అధిక పెట్టుబడులు రావటానికి ఇక్కడి గుడ్ గవర్నెన్స్ పట్ల కంపెనీలకు, వ్యవస్థాపకులకు పెరిగిన విశ్వాసం, సానుకూల దృష్టే ముఖ్య కారణం. కార్యాలయాల చుట్టూ తిరగాల్సిన అవసరం లేకుండా ఆన్‌లైన్‌లో దరఖాస్తు చేసుకుంటే 15 రోజుల్లో అనుమతులు లభించేంతగా ప్రభుత్వం టీఎస్ ఐపాస్ చట్టాన్ని తీసుకువచ్చింది. పారిశ్రామిక వేత్తలకు అవసరమైన భూమి, మౌలిక సదుపాయాలు, మానవ వనరులు, ముడిసరుకు లభించేలా కేసీఆర్ ప్రభుత్వం అన్ని ఏర్పాట్లుచేసింది. 24 గంటల విద్యుత్తును పరిశ్రమలకు అందజేసింది.

2014కు ముందు తెలంగాణలో 12 వేల పరిశ్రమలు ఉండగా.. రాష్ట్రం ఏర్పడిన తర్వాత 23 వేలకు పైగా పరిశ్రమలు కొత్తగా వచ్చాయి. 2014కు ముందు పారిశ్రామిక రంగానికి కేటాయించిన బడ్జెట్ రూ.300 కోట్లు కాగా, 2023-24లో 5 వేల కోట్ల నిధులను బీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం కేటాయించింది. తెలంగాణ ఏర్పడక ముందు పరిశ్రమలకు రోజుకు సగటున 5 గంటల చొప్పున విద్యుత్తు ఇస్తుండగా.. బీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం పరిశ్రమలకు 24 గంటల కరెంట్ ఇచ్చింది. 2014కు ముందు పారిశ్రామికరంగంలో 6,64,000 మందికి ఉపాధి లభించగా, బీఆర్ఎస్ పాలనలో 22.50 లక్షల మందికి ఉపాధి అవకాశాలు దక్కాయి.

పదేండ్ల పాటు రాష్ట్రాభివృద్ధే లక్ష్యంగా కేసీఆర్ ప్రభుత్వం నిరంతరం శ్రమించింది. దీని కారణంగా తెలంగాణ రాష్ట్రానికి రూ.3,30 లక్షల కోట్లు పెట్టుబడులు వెల్లువెత్తాయి. ఇప్పుడు రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వం మారి కాంగ్రెస్ అధికారంలోకి వచ్చింది. ఈ ప్రభుత్వం గత ప్రభుత్వం నెలకొల్పిన పారిశ్రామిక అనుకూల విధానాలను కొనసాగిస్తుందా? లేదా? అని పారిశ్రామికవేత్తలు, ప్రజలు అనుమానిస్తున్నారు. ఒకవేళ పారిశ్రామిక అనుకూల విధానానికి విఘాతం కలిగిస్తే రాష్ట్రానికి వచ్చే పెట్టుబడులు ఆగిపోతాయి. అదే జరిగితే రాష్ట్రాభివృద్ధికి అది పెను విఘాతంగా మారే అవకాశం ఉన్నది. నిరుద్యోగం పెరిగిపోయే అవకాశమూ ఉన్నది.